

ИНГ-ПРО ПРОПИСИ У ПРАКСИ

propisi.net

јануар 2022 / број 112 **1/2022**

Нека вам наредна година буде обележена новим моућношћима и успешно савладаним препрекама, али и оптимизмом и неусиђеном инспирацијом пред новим изазовима.

Срећне новојодишње и божићне празнике жели вам ваш верни сарадник ИНГ-ПРО!

- ▶ Дискриминација у грађанској судској пракси
- ▶ Најважније новине које доноси Закон о изменама и допунама Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе
- ▶ Начела јавних набавки
- ▶ Измене Закона о привредним друштвима које се односе на поступак регистрације, седиште друштава и предузетника и статус предузетника
- ▶ Повреда дужности чувања пословне тајне и могућност отказа уговора о раду запосленом
- ▶ Кривично дело угрожавања јавног саобраћаја из члана 289. ставови 1. и 3. КЗ у судској пракси

Србија - Златибор, водопад Гостиље

Дивна вода стиже до нас право са извора у најкраћем могућем року. Кад је пијемо, осећамо се као да стојимо у најлепшој природи, док се у позадини чује тихи жубор, који смирује и опоравља. Дивна вода нас поново повезује са природом, али и са нама самима.

Све Дивна воде су висококвалитетне и извиру на местима нетакнуте природе. Изворног квалитета и свеже, доспевају у чашу Корисника после само неколико дана од пуњења на извору. Могу се конзумирати свакодневно и у неограниченим количинама.

Свака од њих је другачија и на неки посебан начин благотворно делује на људски организам.

Претплатите се на неки од наших повољних пакета за правна лица или домаћинства и уживајте у здравој и свежој води на послу или код куће!

www.divnavoda.rs

ЦЕНТАР ЗА БРИГУ О ДИВНИМ КОРИСНИЦИМА
 0800 111 111

ISSN 2406-1085

Година X, број 112, јануар 2022.

Оснивач и издавач:

ИНГ-ПРО Издавачко-графичко д.о.о.
Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:

Горан Грчић и Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник Редакције:

Јован Матијашевић

Главни и одговорни уредник часописа:

Ана Фулетин

Сарадници:

Вера Кусовац
Владимир Саичић
Дејан Обренић
Драгана Марчетић
Драган У. Калаба
Жељко Албанезе
Милош Јовић
Снежана Марјановић

Технички уредник:

Милена Станковић

Лектура:

Милица Радованчев

Графичка припрема:

Мирослав Арамбашић

Штампа:

Digital art, Београд

Редакција:

Веле Нигринове 16а, 11000 Београд
тел: +381 11 2836-890
факс: +381 11 2836-474
имејл: redakcija@legeartis.rs

Часопис излази једанпут месечно (10 бројева
и 1 двоброј у оквиру годишње претплате).

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
34

LEGE Artis : прописи у пракси / главни и одговорни уредник Ана Фулетин. - [Штампано изд.]
- Год. 3, бр. 25 (окт. 2014). - Београд : ИНГ-ПРО, 2014- (Београд : Digital art). - 28 cm

Месечно. - Наслов лат., текст ћир.. - Преузима нумерацију електронског издања. - Друго издање на другом медијуму: Lege Artis (Online) = ISSN 2334-6140
ISSN 2406-1085 = Lege Artis (Штампано изд.)

Поштовани претплатници,

Први месец нове календарске године доноси и почетак примене Закона о изменама и допунама Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе. Новинама из тог закона посветили смо текст у овом, али и у следећем броју. Осим тога, ово издање садржи и први део текста о споровима који за предмет имају заштиту од дискриминације.

У оквиру рубрике „Привредно право” настављена је анализа измена Закона о привредним друштвима, с тим што је сада акценат стављен на измене које се односе на поступак регистрације, седиште друштва и статус предузетника.

За све који се баве јавним набавкама скрећемо пажњу на текст о начелима јавних набавки у ком је дат детаљан приказ пет начела која Закон дефинише као основне вредности јавних набавки.

Последице које може да има повреда дужности чувања пословне тајне у области радноправних односа сагледане су у рубрици „Радно право”.

Симбол изузетне духовитости, песник и афористичар Душан Радовић једне нове године пожелео нам је, између осталог, да нам оно што имамо не буде мање од онога што немамо, подсећајући нас на то да је снага празника у дељењу и разумевању, и да смо само онолико бољи колико унемо другима да дамо и да их усрећимо. С тим у складу рубрика „Поводом...” посвећена је значењу, пореклу и симболици поклона у свету и код нас, док је текст у рубрици „Кад језик пресуди” посвећен форензичкој фонетици и акустици уопште.

Поред наведених, ту су и остали врло актуелни текстови у поменутом, али и другим рубрикама, као и наше сталне рубрике „Портал читалаца”, „Регистар прописа донетих између два броја” и „Календар важења правних аката”.

Уз жељу да лако напредујете и успешно савладате сваки изазов, позивамо вас да и у 2022. години budete уз ИНГ-ПРО

Редакција

Будимо на вези

Часопис *Lege Artis* – ПРОПИСИ У ПРАКСИ отворен је за сва ваша питања, мишљења, конструктивне предлоге, похвале и критике. Можете их упутити ауторима текстова или на имејл Редакције часописа redakcija@legeartis.rs

Пратите нас:

- www.legeartis.rs
- www.propisi.net
- www.ingpro.rs
- www.facebook.com/IngProLegeArtis

Зашто баш **PROPISI.NET?**

- ▶ Зато што је прегледан и једноставан и не захтева никакву специјалну обуку за коришћење (*user friendly*).
- ▶ Зато што је могућ приступ неограниченом броју докумената у току претплате.
- ▶ Зато што има највећи број прописа, примера судске праксе, правних мишљења, модела и других докумената.
- ▶ Зато што има претраживач који даје прецизно сортиране и брзе резултате претраге.
- ▶ Зато што се документа – прописи и др. – могу претраживати путем одговарајућих скраћеница и синонима који се у правној пракси често користе.
- ▶ Зато што је једини на тржишту који аутоматски бележи најпрегледаније документе сваког претплатника и издваја их на почетној страни.
- ▶ Зато што има мејл-сервис који омогућава претплатницима да о новим прописима, примерима из судске праксе, правним мишљењима и стручним коментарима и другим документима из области које сами изаберу, буду информисани путем мејла истог дана кад су објављени у бази.
- ▶ Зато што ради са било ког рачунара на интернету, без икакве инсталације, а подржава рад и у интранет окружењу.
- ▶ Зато што је увек ажуран (не захтева ажурирање од стране претплатника).
- ▶ Зато што су текстови докумената и интерфејс доступни на ћирици или латиници.
- ▶ Зато што једним кликом могу да се ископирају текстови у *Word* или *PDF* формату.
- ▶ Зато што има најсвеобухватнију и највећу базу судске праксе, са разгранатом структуром по одговарајућим правним гранама и правним институтима.
- ▶ Зато што се из текста прописа једним кликом приступа повезаним документима.

У овом броју...

ГРАЂАНСКО ПРАВО

- 4 Дискриминација у грађанској судској пракси – први део
- 21 Недоумице у примени Закона о извршењу и обезбеђењу

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

- 32 Начела јавних набавки

РАДНО ПРАВО

- 39 Најважније новине које доноси Закон о изменама и допунама Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе
- 46 Повреда дужности чувања пословне тајне и могућност отказа уговора о раду запосленом

ПРИВРЕДНО ПРАВО

- 52 Измене Закона о привредним друштвима које се односе на поступак регистрације, седиште друштава и предузетника и статус предузетника

КРИВИЧНО ПРАВО

- 57 Кривично дело угрожавања јавног саобраћаја из члана 289. ставови 1. и 3. КЗ у судској пракси

РУБРИКЕ

- 74 Портал читалаца
- 80 Кад језик пресуди: Форензичка фонетика и фонологија
- 89 Поводом обичаја даривања у време празника
- 103 Календар аката
- 104 Преглед прописа донетих између два броја

Дискриминација у грађанској судској пракси – први део

У пракси судова спорови који за предмет имају заштиту од дискриминације веома су заступљени, тако да се слободно може рећи да је судска заштита од дискриминације важан инструмент за очување једнакости грађана.

Драгана Марчетић,
судија Вишег суда у Београду

Снежана Марјановић,
судија Вишег суда у Београду

Иако је појам дискриминације релативно нов у нашем законодавству, наведени институт био је присутан и раније, посебно у међународним уговорима и конвенцијама чији је потписник била наша држава. У домаћем законодавству тај појам први пут се помиње у важећем Уставу (2006. године), а за Уставом следе закони којима се детаљније разрађује заштита од дискриминације.

ПРОПИСИ

Постоји читав низ међународних и домаћих извора права који се односе на дискриминацију. Међу њима издвајамо ратификоване међународне конвенције:

1. Међународни пакт о грађанским и политичким правима (1966),
2. Међународни пакт о економским, социјалним и културним правима (1966),
3. Конвенцију против мучења и других свирепих, нехуманих или понижавајућих поступака или казни (1984),
4. Конвенцију о правима детета (1989),
5. Међународну конвенцију о правима особа са инвалидитетом (2006) и
6. Међународну конвенцију о заштити свих лица од присилног нестанка (2006).

Посебно значајне конвенције у области дискриминације су:

1. Међународна конвенција о укидању свих облика расне дискриминације (1965) и
2. Конвенција о елиминацији свих облика дискриминације жена (1979).

Европском конвенцијом о људским правима (члан 14. Конвенције и члан 1. Дванаестог протокола уз ту конвенцију) забрањује се дискриминација по било ком личном својству.

Домаћи извори:

1. Устав (2006) – члан 21: - „пред Уставом и законом” сви су једнаки (став 1); - „свако има право на једнаку законску заштиту, без дискриминације” (став 2); - забрањена је „свака дискриминација, непосредна или посредна, по било ком основу, а нарочито по основу расе, пола, националне припадности, друштвеног порекла, рођења, вероисповести, политичког или другог уверења, имовног стања, културе, језика, старости и психичког или физичког инвалидитета” (став 3). Такође, Устав Србије изричито признаје „посебне мере које Република Србија може да уведе ради постизања пуне равноправности лица или групе лица која су суштински у неједнаком положају са осталим грађанима”, и тиме даје примат суштинској у односу на формалну једнакост (став 4).
2. Закон о спречавању дискриминације особа са инвалидитетом („Сл. гласник РС” бр. 33/2006 и 13/2016)
3. Закон о родној равноправности („Сл. гласник РС” бр. 52/2021).
4. Закон о заштити права и слобода националних мањина („Сл. гласник СРЈ” бр. 11/2002, („Сл. гласник СЦГ” бр. 1/2003 – Уставна повеља, и („Сл. гласник РС” бр. 72/2009 – др. закон, 97/2013 – одлука УС и 47/2018).

на основу рані-листе, а након провере испуњености услова јавног позива и приложене документације и бодовања поднетој захтева са бизнис-планом. Бодовање захтева са бизнис-планом вршило се по следећим критеријумима: 1) развијеност јединице локалне самоуправе на чијој територији подносилац захтева планира обављање делатности; 2) планирана врста делатности; 3) категорија лица: теже запошљива лица и остала лица и 4) попредни ресурси за остваривање обављања сопствене посла. Јавним позивом прецизирано је да се критеријум „категорија теже запошљивих лица” утврђује на основу Националне акционе плана запошљавања за 2019. годину, а на основу података Националне службе и достављених података, при чему је истим дефинисано да се приликом бодовања категорије теже запошљивих лица за сваку категорију додељују три бода, односно пет бодова за приоритетне категорије, а то су: млади до тридесет година старости, вишековни запослени, Роми, особе са инвалидитетом и жене.

Предлој иужденој захтева у овом сору је утврђење дискриминаторског поскупљања иуженој према иужиоцу приликом конкурса на Јавни позив незапосленима за доделу субвенција за самозапошљавање у 2019. години, а у односу на припаднице женског пола које су учествовале на истом конкурс.

Даље, иужена Национална служба за запошљавање је организација задужена за спровођење Националне акционе плана запошљавања за 2019. годину, због чега је у Јавном позиву незапосленима за доделу субвенције за запошљавање у 2019. години **ојравдано дала предност припадницама женског пола** на основу делатне и аргументоване анализе стања на тржишту рада, којом приликом је утврђено да је стога незапослености особа женског пола нижа у односу на стогу незапослености особа мушког пола, па давање додатних поена учесницама на конкурс због чињенице да су припаднице женског пола не представља акт дискриминације, већ најројив, покушај надлежних служби да се **дисциплинују који на тржишту рада постоје између особа мушког и женског пола, а у вези са стојом незапослености ублажи.**

[...] Особе мушког и женског пола, према наведеној делатној и аргументованој анализи стања незапослености, очигледно се не налазе у истовешном положају, па је стога **прављење предметне разлике (додатни бодови због чињенице да је кандидат женског пола)** ојравдано и у складу са наведеним законским прописима, које је првостепен суд правилно применио на правилно и пошупно утврђено чињенично стање.

У поледу чињенице да Јавни позив незапосленима за доделу субвенције за запошљавање у 2019. години представља акт донет у оквиру надлежности Националне службе за запошљавање, предвиђене посебним мерама социјалне политике Републике Србије, за чије спровођење постоји објективно и разумно ојравдање, и то ошклањање односно **ублажавање неравномерне зашупљености полова на тржишту рада**, неосновано се у жалби истиче да је неразумљив став суда да стипички извештаји о разлици у запошљавању између полова не ојравдају увођење критеријума по ком жене добијају 5 бодова више, а нарочито наводи који се иичу сразмере између стипичких вредности о разлици међу половима и вредности које чини број бодова у акту иужене. Из истој разлоја је без основа истичање у жалби да се донетим актима задире у остварење права на рад и права на једнако поскупљање према свим лицима, без обзира на пол.

[...] Доношење Јавног позива незапосленима за доделу субвенције за запошљавање у 2019. години не представља поскупљање којим се криши члан 15. Устава Републике Србије о поштовању равноправности полова, с обзиром на то да је његово спровођење усмерено ујраво на стварање услова помоћу којих ће се равноправност полова, у конкретном случају у поледу запошљавања, и остварити.

(Пресуда Апелационог суда у Београду Гж бр. 2392/21 од 10. 6. 2021)

Напомена Редакције: Због обимности и значаја теме овај текст морао је да буде подељен на два дела. У следећем делу наставиће се са представљањем релевантне судске праксе.

Недоумице у примени Закона о извршењу и обезбеђењу

У наставку ћемо се осврнути на неколико питања која су се као спорна јавила у пракси овог закона, са покушајем да што детаљније одговоримо на њих. Иако на први поглед може деловати да нека од наведених питања можда и нису тако спорна, чињеница да су се наша на овом месту потврђује супротно.

Дејан Обренић,
дипл. правник

Нешто више од пет година од ступања на снагу Закона о извршењу и обезбеђењу („Сл. гласник РС” бр. 106/2015, 106/2016 – аутентично тумачење, 113/2017 – аутентично тумачење, 54/2019 и 9/2020 – аутентично тумачење) и неколико његових (мањих и/или већих) измена и допуна, као и правних тумачења, одредбе тог закона и даље изазивају недоумице у пракси. Чињеница да је ово други по реду закон који уређује материју извршења од увођења јавних извршитеља у правни систем Републике Србије, вероватно додатно доприноси стварању недоумица у његовој примени. С обзиром на то да је претходни закон (са чијом су применом и јавни извршитељи почели свој рад) био заживео у пракси (са свим својим предностима и манама), као и да су се на његову примену били навикли готово сви који су га најчешће и примењивали, не чуди да се одредбе садашњег ЗИО и даље тумаче кроз призму поређења са нормама његовог претходног имењака.

1. Шта се, у смислу члана 109. ЗИО сматра правоснажном одлуком или јавном или по закону овереном исправом? Наиме, ми смо закупци магацинског простора у којем се налази наша роба, али с обзиром на то да је против закуподавца покренут извршни поступак, та роба је била предмет пописа. За сву робу која се налази у магацину имамо оверене отпремнице. Да ли те отпремнице могу да се сматрају јавном или по

закону овереном исправом, а ако не, шта би то било?

Одредбама члана 108. Закона о извршењу и обезбеђењу, прописано је да *тврди да на предмету извршења има неко право које сиречава извршење може јавном извршиоцу поднети приговор којим захтева да се извршење утврди недозвољеним на том предмету. Приговор тврдеће лица може да се поднесе до окончања извршног поступка. Тврдеће лице дужно је да у приговору наведе разлоге за приговор и да уз приговор приложи исписе којима доказује постојање своја права, иначе се приговор одбацује као нејошун, без претходног враћања на дојуну. Приговор се доставља извршном повериоцу да се о њему изјасни у року од осам дана, уз узорчење на последице пројаштања (члан 109. став 1), а доставља се и извршном дужнику.*

Одредбама члана 109. истог закона прописано је да *ако се извршни поверилац благовремено не изјасни о приговору или не оспори приговор или ако тврдеће лице докаже приговор правоснажном одлуком или јавном или по закону овереном исправом приговор се решењем усваја, а извршни поступак се у погледу предмета извршења обуставља уз укидање решења о извршењу и свих сироведених радњи. У осталим случајевима приговор се решењем одбија.*

Имајући у виду наведене законске одредбе, потребно је да тврдеће лице докаже постојање неког свог права на предмету извршења тако што ће уз приговор доставити нешто од следећег:

1. одлуку правоснажну донету у управном, судском или другом правном поступку;
2. исправу која има снагу јавне исправе, а то је писмена исправа коју је издао државни или

предвиђа и ако су уписани у каталог нејо-
кретности као извршна вансудска хипотека.

Према члану 43. став 3. Закона извршности
уравне одлуке цени се према правилима
уравној постојаности, а извршности јавнобеле-
жничке исправе која има снагу извршне ис-
праве – према закону којим се уређује јавно
бележничтво.

Уз то, члан 44. прописује да се појавом
о извршности утврђује да је одлука постојала
извршна.

На предлој странке, ову појаву издаје суд
или други орган који је донео извршну испра-
ву у првом степену, или јавни бележник тако
што појаву ставља на извршну исправу.

Неосновану појаву о извршности укида
решењем суд или други орган који је издао, или
јавни бележник, на предлој странке или по
службеној дужности.

Када је у питању подобност извршне испра-
ве за доношење решења о извршењу, одредбама
члана 47. став 1. прописано је следеће: Извршна
исправа погодна је да се на основу ње донесе ре-
шење о извршењу ако садржи податке о извр-
шном повериоцу, извршном дужнику и предмету,
врсту и обим испуњења обавезе. Ако у извршној
исправи није одређен рок за добровољно испуње-
ње обавезе, он износи осам дана од достављања
извршне исправе извршном дужнику.

Одредбама члана 85. Закона о јавном бе-
лежничтву прописано је следеће: Јавнобеле-
жнички запис је извршна исправа ако је у њему
утврђена одређена обавеза на чинидбу о којој
се странке могу споразумети и ако садржи
изричиту изјаву обавезаној лица о томе да се
на основу те исправе може, ради остварења
дуговане чинидбе, по доспелости обавезе не-
посредно спровести принудно извршење. Ако
принудно извршење не спроводи суд, јавнобе-
лежнички запис мора имати и друге посебне
елементе предвиђене законом.

Ако обавеза зависи од наступљања услова
или истека рока који није календарски одре-
ђен, за извршност јавнобележничкој запису,
ако се стране у том запису друкчије не дого-
воре, појавом је да се јавном исправом или
исправом на којој је оверен појавом повериоца,
а ако то није могуће, правоснажном парнич-
ном пресудом, утврди да је услов наступљено,
односно да је рок истекао.

Исти дејство као запис из става 1. овој
члана има јавнобележнички записник и при-
ватна исправа солемнизована од јавној беле-
жника у складу с овим законом, ако испуњава
услове из става 1. овој члана.

У случајевима кад је јавнобележнички запис
извршна исправа, јавни бележник, на захтев
странке, сам ставља појаву о извршности
на исправу.

Извршност јавнобележничкој запису може
се подијавити по одредбама закона којим се уре-
ђује извршност постојаности. Суд, односно други
орган или лице које спроводи извршење обу-
ставиће извршење ако утврди да приликом
сачињавања јавнобележничкој запису нису
испуњени услови који се захтевају да би тај
запис имао снагу јавне или извршне исправе.

У складу са свим наведеним законским
одредбама може да се закључи да предметни
уговор о закупу представља извршну исправу
уколико је сачињен у форми јавнобележнич-
ког записа или јавнобележнички потврђене
(солемнизоване) исправе, као и уколико са-
држи безусловну изјаву закупца да на основу
тог уговора, као извршне исправе, може да се
спроведе извршење ради његовог исељења
по престанку закупа. Самим тим, на основу
поменутог уговора могуће је покренути из-
вршни поступак, односно поднети предлог
за извршење на основу извршне исправе,
једнако као и на основу било које друге из-
вршне исправе, а ради остварења неовчаног
потраживања извршног повериоца. Иако је
познато да је извршни суд „везан извршном
исправом”, односно да не улази у њену садр-
жину у смислу оправданости и основаности
потраживања које је у исправу назначено, то
не значи да та исправа не може да се побија,
већ само да ужива висок степен поверења,
уз претпоставку њене ваљаности и основа-
ности. Међутим, чињеница да постоји евен-
туално усмено обећање закупадавца да се
продужи рок закупа не утиче на извршност
поменутог уговора о закупу, нити може да
буде ваљан разлог за жалбу извршног ду-
жника против решења о извршењу донетог на
основу тог уговора, већ само разлог за евен-
туални облигационоправни захтев извршног
дужника према извршном повериоцу, уз зах-
тев за испуњење уговорне обавезе.

Начела јавних набавки

Суштина поменутих начела је у томе што усмеравају цео систем јавних набавки и помажу при тумачењу и примени закона и подзаконских аката, али и при решавању евентуалних проблема.

Милош Јовић,
експерт за јавне набавке

Појам и значај начела

Један од кључних разлога стварања европске заједнице држава јесте стварање заједничког тржишта којим се елиминишу препреке трговини добрима, радовима и услугама између држава чланица ЕУ, као и устројавање обавеза у том смислу и за све државе које претендују да постану чланице. Стварање заједничког тржишта јавних набавки подразумева и елиминацију националних, али и наднационалних баријера, успостављених од стране једне државе или групе држава којима се онемогућава приступ или равноправан третман на тржишту добара, радова и услуга тих држава од стране привредних субјеката из трећих држава. Те препреке могу да се створе прописима којима се нпр. намеће обавеза куповине домаће робе или стварају преференцијалне предности за такву робу или домаће привредне субјекте међудржавним споразумима којима се фаворизује роба из суседне државе, затим условљавањем учешћа у поступцима јавних набавки постојањем билатералних или мултилатералних споразума између држава и сл.

Осим путем позитивних прописа и политике држава, препреке у формирању слободног приступа заједничком тржишту могу да настану и поступањем наручилаца јавних набавки, који то могу да чине путем дискриминаторских захтева у конкурсним документацијама или фаворизовањем и дискриминацијом приликом доношења одлука којима се окончава поступак јавне набавке. Коначно, баријере слободном промету добара, радова и услуга, када је реч о доделама уговора у поступцима јавних набавки, могу да се појаве и поступа-

њем понуђача, односно недозвољеним удруживањем у циљу координисаног наступа у једној или више набавки, пре свега договарањем цена.

У уводном рециталу европских директива о јавним набавкама (2014/24/EУ за јавне наручиоце и 2014/25/EУ за секторске наручиоце) назначено је да додела јавних уговора од стране или у име надлежних органа држава чланица мора да буде у складу са начелима Уговора о функционирању Европске уније (УФЕУ), поготово начелом слободног кретања робе, слободе пословног настанка и слободе пружања услуга, као и са начелима која из тога произлазе, попут начела једнаког поступања, забране дискриминације, међусобног признавања, пропорционалности и транспарентности.

Како би се спречило нарушавање слободе конкуренције на заједничком тржишту јавних набавки, установљена су одређена начела јавних набавки којих морају да се придржавају све државе када доносе прописе о јавним набавкама, а у складу са тим, и сви актери у систему јавних набавки. Начела јавних набавки представљају општа правила понашања свих учесника у јавним набавкама – органа надлежних за надзор и контролу примене закона и наручилаца, и то у свим фазама поступка – од планирања набавки, преко припреме и спровођења поступака, до извршења уговора о јавној набавци, али и понуђача у поступцима јавних набавки. Њихова суштина је у томе да усмеравају цео систем јавних набавки и помогну при тумачењу и примени закона и подзаконских аката, али и решавању евентуалних спорних питања.

Настанак и дефинисање начела

Начела јавних набавки, иако темељно иста, различито су успостављена у европским државама, а одређене измене претрпеле су и у

води рачуна да приликом истраживања тржишта не потпадне под утицај неког од привредних субјеката, већ само да прикупи потребне информације. Добијене информације могу да буду драгоцене приликом финализације потреба, пре свега израде техничких спецификација предметне јавне набавке, које могу да обухвате новије, напредније и квалитетније карактеристике производа или услуга које се тренутно нуде на тржишту, али при томе наручилац мора да води рачуна да тиме не фаворизује ниједног од потенцијалних понуђача. Начело транспарентности подразумева да се истраживање тржишта обавља јавно, да се нпр. после дијалога са потенцијалним понуђачима у сврху истраживања тржишта саставља записник о дијалогу и исти доставља свим привредним субјектима који су учествовали у њему (може и да буде објављен на интернет страници наручиоца), као и да се у сваком случају документује и чини јавном свака радња у фази истраживања тржишта.

Поред тога, чланом 50. став 1. Закона установљена је дужност наручиоца да предузме све мере у циљу утврђивања, спречавања и отклањања сукоба интереса у вези са поступком јавне набавке, да би се избегло нарушавање начела обезбеђења конкуренције и једнакости привредних субјеката.

У фази стручне оцене понуда (члан 142. став 2. Закона), ако су подаци или документација коју је понуђач доставио непотпуни или нејасни, наручилац може, поштујући начела једнакости и транспарентности, у примереном року који није краћи од пет дана да захтева од понуђача да достави неопходне информације или додатну документацију. То у ствари значи да наручилац не може да затражи појашњење понуде од једног понуђача, а да од другог то не учини, иако и понуда другог понуђача садржи нејасноће, а у намери да понуду понуђача којег није позвао одбије или је оцени као прихватљиву. Начело транспарентности у вези са појашњењем понуде огледа се у томе да појашњење не може да се захтева и добије неформалним путем, односно на било који други начин осим путем Портала јавних набавки, чиме се обезбеђује и трајна транспарентност захтева (захтев остаје „записан” и доступан надлежни органима на Порталу најмање пет година).

Дефинишући повреду интегритета поступка набавке као ситуацију када је понуђач или са њим повезано лице на било који начин био укључен у припрему поступка набавке, Закон у члану 90. утврђује обавезу наручиоца да предузима одговарајуће мере да би обезбедио да учешће тог понуђача или кандидата не нарушава конкуренцију, а затим установљава могућност наручиоца да искључи понуђача из поступка јавне набавке ако нема другог начина да се обезбеди поступање у складу са обавезом поштовања начела обезбеђивања конкуренције и једнакости привредних субјеката. Другим речима, свака повреда интегритета поступка која крши начело конкурентности и једнакости понуђача, као у ситуацији када би претходно учешће довело тај привредни субјекат у фаворизовани положај у односу на конкуренцију, представља повреду која може да доведе до одбијања понуда, о чему наручилац искључиво одлучује сагледавањем утицаја наведених чињеница и околности на примену наведених начела.

Позивање на начела пожељно је и када не постоје прецизно разрађена правила поступања у намери да се одређена процедура поједностави. Тада је често пожељно да се ипак направи једна „одступница” како би се упутило на пожељно поступање. Тако је, прописујући поступак доделе уговора за друштвене и друге посебне услуге, Закон у члану 75. став 9. прописао дужност наручиоца да, приликом доделе уговора о јавној набавци за друштвене и друге посебне услуге, поштује начела јавних набавки, нарочито начела транспарентности, једнакости понуђача и економичности, зато што у вези са предметним набавкама Закон предвиђа да су приликом доделе уговора наручиоци дужни да примењују одредбе Закона које се односе на одређивање предмета уговора и техничке спецификације, као и на критеријуме за доделу уговора, док се у осталом примењују само горенаведена начела.

На крају, Закон се експлицитно позива на начела и када дефинише поступак заштите права, али су то начела која се не односе на јавне набавке као такве, већ управо начела поступка заштите права као посебног управног поступка. Реч је о начелима: 1) законитости, 2) ефикасности, 3) приступачности, 4) контрдикторности и 5) писмености.

Најважније новине које доноси Закон о изменама и допунама Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе

Наведеним законом уводи се систем компетенција, тако да су у наставку представљене та, али и друге новине са становишта примене у органима и службама јединица локалне самоуправе.

Мр Жељко Албанезе

Уводне напомене

Народна скупштина Републике Србије усвојила је Закон о изменама и допунама Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе, који је објављен у „Службеном гласнику РС” бр. 114/2021 од 30. 11. 2021. године (даље: Измене Закона). Измене Закона ступиле су на снагу 8. 12. 2021, а примењују се од 1. јануара 2022. године.

Разлози за доношење Измена Закона непосредно су повезани са остваривањем циљева из Стратегије реформе јавне управе у Републици Србији („Сл. гласник РС” бр. 42/2021), који треба да допринесу побољшању правног и организационог оквира, као и капацитета институција и службеника, а све у циљу успостављања усклађеног јавнослужбеничког система, заснованог на заслугама, али и унапређења управљања људским ресурсима. У том смислу најбитнији део Измена Закона односи се на увођење система компетенција на локалном нивоу власти, што представља даљу реформу јавне управе у области управљања људским ресурсима. Осим тога, у Закону о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Сл. гласник РС” бр. 21/2016, 113/2017, 113/2017 –

др. закон, 95/2018 и 114/2021 – даље: Закон) утврђене су и друге новине.

1. Увођење компетенција за рад службеника у јединицама локалне самоуправе

Шта су компетенције

Према уводном тексту у новом члану 16а Закона – *Компетенције за рад службеника* – процеси управљања људским ресурсима у јединицама локалне самоуправе (даље: ЈЛС) заснивају се на компетенцијама потребним за делотворно обављање послова у служби и организацији јединице локалне самоуправе. У смислу Закона **компетенције представљају скуп знања, вештина, особина, ставова и способности које службеник поседује, који обликују његово понашање и воде постизању очекиване радне успешности на радном месту.**

Као што се види, компетенције су уграђене у начела деловања службеника, па се чланом 16а дефинише појам компетенција у процесу управљања људским ресурсима као инструмент за унапређење управљања кадровима у органима ЈЛС, при чему су исте неопходне за делотворно обављање послова. У том смислу наведеним одредбама предвиђено је да се под компетенцијама подразумева скуп знања, вештина, особина, ставова и способности које службеник поседује, који обликују његово понашање и воде постизању очекиване радне успешности на радном месту.

ЈЛС и квалитет провере њихових стручних оспособљености, знања и вештина.

2) Новим ставом 4. у члану 106 – Избор службеника на јавном конкурс – прецизира се да, ако је изабран кандидат:

■ који није службеник – руководиоца у року од петнаест дана од дана пријема листе за избор доноси решење о његовом пријему у радни однос, а

■ који је већ службеник код послодавца – руководиоца доноси решење о премештају применом одредаба Закона о премештају после интерног конкурса.

Дакле, овде се прави разлика између врсте аката које руководиоца доноси приликом избора кандидата, у зависности од тога да ли је изабран кандидат који није службеник – када руководиоца доноси решење о пријему у радни однос, односно у случају када је изабран кандидат који је већ службеник код послодавца – када руководиоца доноси решење о премештају.

3) У вези са распоређивањем и премештајем намештеника издвајамо и **нови став 5. у члану 187.** Закона, који дефинише да намештеник не може да буде распоређен односно премештен на радно место службеника, осим ако није изабрани кандидат на јавном конкурс за радно место службеника. Наиме, по Закону, намештеници заснивају радни однос ради обављања пратећих, помоћно-техничких послова у аутономној покрајини и јединици локалне самоуправе, док су послови службеника стручни послови из надлежности јединице локалне самоуправе или са њима повезани општи правни послови, информатички, материјално-финансијски, рачуноводствени и административни послови. Зато намештеник не може да се премести односно распореди на радно место службеника док се у конкурсном поступку не провери да ли поседује стручне оспособљености, знања и вештине које су потребне за рад на радном месту службеника, након чега, по новој законској одредби, може да буде распоређен односно премештен на радно место службеника.

4) Још једна нова обавеза утврђена је за стручне службе у ЈЛС. Наиме, према важећем ставу 1. у члану 183, стручно-техничке и административне послове за жалбену комисију, која

одлучује о жалбама службеника на решења којима се одлучује о њиховим правима и дужностима, као и о жалбама учесника интерног и јавног конкурса, врши орган управе код ког се обезбеђују и средства за рад комисије.

Према новом ставу 2. у поменутом члану, на интернет презентацији органа управе који обавља стручно-техничке и административне послове за жалбену комисију објављују се одлуке жалбене комисије о питањима која су најчешћи предмет одлучивања жалбене комисије у складу са прописом о заштити података о личности.

Прелазне и завршне одредбе Измена Закона

1) Подзаконска акта донета на основу Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Сл. гласник РС” бр. 21/1, 113/17, 113/17 – др. закон и 95/18) усагласиће се са одредбама Измена Закона у року од шездесет дана од дана ступања на снагу Измена Закона.

2) Актом Владе биће ближе одређене понашајне и опште функционалне компетенције и показатељи њиховог испољавања, као и посебне функционалне компетенције у одређеној области рада, начин њиховог одређивања и области знања и вештина на које се односе. Посебне функционалне компетенције на одређеном радном месту могу да се утврде при састављању описа послова радног места у складу са поменутиим актом Владе.

3) Правилници о организацији и систематизацији радних места ускладиће се са одредбама Измена Закона у року од девет месеци од дана ступања на снагу Измена Закона.

4) Поступци одлучивања о правима и дужностима из радног односа службеника и намештеника који су започети до почетка примене Измена Закона, окончаће се применом прописа према којима су започети.

5) Конкурси за попуњавање радних места који су покренути до почетка примене Измена Закона, окончаће се применом прописа према којима су започети.

Још једном напомињемо да се све одредбе Измена Закона примењују од 1. јануара 2022. године.

Повреда дужности чувања пословне тајне и могућност отказа уговора о раду запосленом

Чувајте тајну, она ће сачувати вас – оде Соломону, 8.

Применом новог Закона о заштити пословне тајне створена је законска претпоставка за потпуније и квалитетније уређивање и заштиту тог института, али је, поред тога, веома битно и уређивање наведеног института у аутономним актима код послодавца јер последица повреде чувања пословне тајне може да буде отказ уговора о раду запосленом.

Вера Кусовац

Уводне напомене

Разлог за доношење новог Закона о заштити пословне тајне („Сл. гласник РС” бр. 53/2021 од 28. 5. 2021 – даље: Закон), који је ступио на снагу 5. 6. 2021. године, осим члана 17. тачка 1), јесте усклађивање домаћих прописа о пословној тајни са релевантним стандардима Европске Уније (Директива (ЕУ) 2016/943 Европског парламента и Савета о заштити неоткривених знања, искуства и пословних информација (пословне тајне) од незаконитог прибављања, коришћења и откривања, као и Директива 2004/48/ЕЗ Европског парламента и Савета о спровођењу права интелектуалне својине).

Пословна тајна прописана је и одговарајућим одредбама Закона о привредним друштвима, као и другим посебним законима. Кривичним закоником Републике Србије прописане су одредбе које се односе на одавање пословне тајне. Дужност чувања пословне тајне уређује се и другим актима привредних друштава (статут, правилник, наредбе).

Последица повреде чувања пословне тајне може да буде отказ уговора о раду запосленом, под условима и на начин прописан прописима о раду.

ЗАКОН О ЗАШТИТИ ПОСЛОВНЕ ТАЈНЕ

Законом је прописан појам пословне тајне, односно које информације и под којим условима представљају пословну тајну. Држалац пословне тајне је физичко или правно лице под чијом је законитом контролом пословна тајна. Лице које је повредило пословну тајну јесте физичко или правно лице које је незаконито прибавило, користило или открило пословну тајну.

Законом је прописана правна заштита пословне тајне од незаконитог прибављања, коришћења и откривања. Наиме, прописано је да санкције за незаконито прибављање, коришћење и откривање информација, поред привредног друштва, могу да трпе и заступник привредног друштва, предузетник и физичко лице.

У Закон се уводи и појам закључења уговора о поверљивости. Према члану 2. став 1. Закона пословну тајну чине знање, искуство, пословне информације и технолошке информације које испуњавају следеће услове:

- тајност;
- постојање комерцијалне вредности информације;
- предузимање разумних мера за очување тајности.

При томе треба имати у виду да значење појма „разумне мере” представља правни стандард, а зависиће у сваком конкретном случају од врсте, значаја и вредности дате информације. Законодавац је као разумне мере навео:

УМЕСТО ЗАКЉУЧКА

Према досадашњем искуству злоупотребе при заштити пословне тајне догађале су се најчешће из незнања и недовољне корпоративне културе. Уочљиво је да у досадашњој судској пракси имамо мали број судских поступака због одавања пословне тајне. С друге стране, иста судска пракса показује да су привредна друштва у власништву државе, институције, установе или локалне самоуправе стављале ознаке пословне тајне тамо где је то било оправдано, али и тамо где није. Применом новог Закона о заштити пословне тајне створена је законска претпоставка за потпуније и квалитетније уређивање и заштиту тог института.

Послодавци би, сагласно Закону, у својим аутономним актима и уговорима о раду требало да уреде питање руковања пословном тајном, круг лица која рукују пословном тајном, одавање пословне тајне, грађанскоправну одговорност за накнаду штете за њено одавање и могућност давања отказа запосленом за ког се утврди да је својом кривицом учинио повреду радне обавезе дужности чувања пословне тајне.

У одсуству таквог начина уређивања наведеног института убудуће би могли да се

избегну примери из досадашње праксе у којима се тражи кривичноправна одговорност за запосленог који је новинарима доставио документацију да су одређена лица по повлашћеним ценама куповала наоружање, о чему су електронска гласила више пута обавештавала јавност (Фабрика наменске индустрије у Крушику). Нејасно је зашто бројни комерцијални уговори које је наша држава, као највећи послодавац, закључила са страним инвеститорима остају тајна за јавност.

Добро заштићена пословна тајна један је од темеља успешности послодавца у пословању. Реално се може очекивати да ће доследна примена Закона и уређивање тог института у аутономним актима код послодавца, али и строже кривичноправне санкције, при чему је и улога судства веома значајна, утицати на подизање стандарда у заштити пословне тајне и унапређење корпоративне културе, што ће самим тим допринети и модерном начину пословања.

Према неким мишљењима рецепт за кока-колу сматра се најчувенијом пословном тајном на свету. Састојци тог безалкохолног пића и даље су загонетка за јавност иако је троје запослених 2006. године покушало да прода поверљиве информације директном конкуренту – компанији Пепси-Кола, али безуспешно. Тако се још једанпут потврђују речи песника Јована Дучића да „зло и несрећа не долазе од бога, већ од човека.”

Електронски часопис ЛЕГЕ АРТИС – ПРОПИСИ У ПРАКСИ

Часопис „Lege Artis – ПРОПИСИ У ПРАКСИ”, електронско издање, са стручним ауторским текстовима, већ дужи низ година незаобилазни је саветник и дневни пратилац у свачијем пословању. Наменен је, пре свега, правним службама у јавном и приватном сектору, привредним субјектима, установама, адвокатским канцеларијама итд.

Од области у часопису издавајмо: Јавне набавке и буџети, Грађанско право, Кривично и прекршајно право, образовање, Планирање, изградња, становање, Привредно право, Радно право, Управно право, Здравствене установе, здравствена заштита и здравствено осигурање и друге области, као и сталне рубрике „Портал читалаца”, „Календар правних аката” и „Регистар прописа”.

Тренутно се у издању налази преко 1.100 чланака, при чему у току године излази 12 бројева.

Чланци из свих досадашњим бројева доступни су у е-часопису, с тим што им се приступа у оквиру издања Прописи.нет, а повезани су са релевантним прописима.

Измене Закона о привредним друштвима које се односе на поступак регистрације, седиште друштава и предузетника и статус предузетника

Међу изменама Закона о привредним друштвима значајно место заузимају измене које се односе на поступак регистрације, како директно – тако што се категорија пола уводи као податак који се обавезно региструје, тако и индиректно – тако што остале промене посредно имају утицаја на податке који се региструју, као и измене у погледу седишта друштава и предузетника и измене које се тичу самог статуса предузетника, о чему ће бити речи у овом тексту.

Владимир Саичић,
дипл. правник

ПОЛ КАО ОБАВЕЗАН ПОДАТАК ЗА РЕГИСТРАЦИЈУ

Закон је претрпео измену у члану 9а, тако да у податке о лицима који се региструју уводи пол као обавезан податак за регистрацију како за домаћа тако и за страна физичка лица. Измене којима се пол чини својством лица које мора да буде регистровано, назначено и јавно доступно донете су уз образложење законодавца да је измењени члан у складу са политиком родне равноправности. Та измена је, по мишљењу аутора овог текста, непотребна и сувишна јер производи компликације и обавезу усклађивања у поступку регистрације, а без неког значајног позитивног ефекта.

Шта значи синтагма „у складу са политиком родне равноправности” – законодавац у „Објашњењу основних правних института и појединачних решења” није образложио, па остаје нејасно шта се тиме постигло. Наиме, равноправност полова није била повређена

ни старим решењем, где се пол приликом регистрације није ни помињао. Какав значај може да има чињеница да ли је нпр. директор друштва, члан друштва, предузетник, прокурита и др. мушкарац или жена – заиста није јасно. Међутим, значајни су проблеми који се због тога појављују. Процедуре пред Агенцијом за привредне регистре биће измењене у смислу регистрације тог податка о физичким лицима која се региструју (заступници, чланови надзорних одбора, прокуристи, пословође и сл.). Та промена условиће измену тражених података и образаца, као што су, на пример, обрасци за регистрацију покретања поступка ликвидације у привредним друштвима, јавним предузећима и задругама; за регистрацију промене ликвидационог/стецајног управника у привредним друштвима, јавним предузећима и задругама; за регистрацију промене надзорног одбора у привредним друштвима, задругама и јавним предузећима; за регистрацију уписа и промене члана ортачког друштва, командитног друштва, друштва са ограниченом одговорношћу и јавног предузећа; за регистрацију промене оснивача представништва и огранка страног привредног друштва; за регистрацију оснивања друштва са ограниченом одговорношћу итд.

представља назив територијалне јединице или аутономне покрајине Републике Србије, изведенице тих речи, укључујући и све облике који асоцирају на њих, као и међународно признату трословну ознаку Републике Србије „СРБ”, уз претходну сагласност надлежног органа, у складу са законом. Није јасно зашто Закон не дозвољава предузетницима оно што уз сагласност дозвољава привредним друштвима, па тиме доводи у неравноправан положај привредне субјекте.

Такође, Изменама Закона предвиђено је да, ако је предузетнику правоснажним актом надлежног органа изречена мера забране обављања регистроване делатности, даје му се могућност да у року од тридесет дана од дана правоснажности тог акта региструје прекид обављања регистроване делатности за време за које му је мера изречена, уколико намерава да задржи предузетнички статус, као и да региструје промену те делатности како би кроз активни статус обављао другу делатност у циљу даљег остваривања прихода. Законодавац је у образложењу наведене измене навео да предузетник тиме обезбеђује егзистенцију за себе и своју породицу, што у сваком случају значи и глобално – за економију саме државе кроз наплату јавних прихода по основу обављања делатности предузетника. Дакле, ради се о двосмерном бенефиту.

Поред тога, због термиолошког усаглашавања са одредбама члана 546. Закона, поред термина „одобрење” и „сагласност”, уводи се најпре термин „одузимање”, а потом и „дозвола” и „лиценца”. Закон је до сада прописивао само престанак важења одобрења, сагласно-

сти или другог акта надлежног органа, који су посебним законом прописани као услов за регистрацију, а сада се предвиђа и случај одузимања дозволе, лиценце, одобрења, сагласности и др. Наиме, у том случају предузетнику се даје могућност да у року од тридесет дана од правоснажности акта којим је извршено одузимање дозволе, лиценце, одобрења, сагласности и др., који су посебним законом прописани као услов за регистрацију, региструје промену регистроване делатности или да сам одјави делатност, јер у случају одузимања дозволе, лиценце, одобрења, сагласности и др. иста не може да се обавља. Уз то је, као и у вези са привредним друштвима, предвиђено објављивање обавештења на интернет страни Агенције за привредне регистре да су се стекли разлози за брисање предузетника из регистра по сили закона. Такође, предвиђено је и да рок за пријаву наставка обављања делатности у случају смрти, односно губитка пословне способности предузетника буде шездесет уместо тридесет дана, како је до сада био случај.

ЗАКЉУЧАК

По мишљењу аутора овог текста, Измене Закона о којима је у овом тексту било речи нису задовољавајуће у погледу седишта привредних друштава и предузетника, а посебно у погледу заштите имаоца права својине од пријављивања фиктивних адреса седишта. Законодавац је препознао проблеме, али није донео одговарајућу законску регулативу за њихово решавање.

Електронски часопис ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

Часопис „ПОСЛОВНИ САВЕТНИК” представља издање са стручним ауторским текстовима из области рачуноводства, пореза, буџетског рачуноводства, зарада, плата и других личних примања и пословних финансија. Наменен је, пре свега, финансијским и рачуноводственим службама у јавном и приватном сектору, рачуноводственим агенцијама и сл.

Од рубрика у часопису издвајамо: Рачуноводство, Порези, Буџетски корисници, Зараде, плате и друга примања, Радни односи, Пословне финансије, Статистика и остале области.

Тренутно се у издању налази преко 1.200 чланака, при чему у току године излази 12 бројева.

Чланци из свих досадашњих бројева доступни су у е-часопису, с тим што им се приступа у оквиру издања Прописи.нет, а повезани су са релевантним прописима.

Кривично дело угрожавања јавног саобраћаја из члана 289. ставови 1. и 3. КЗ у судској пракси

Елементи кривичног дела угрожавања јавног саобраћаја, као и суштина тог кривичног дела, детаљно су објашњени у овом тексту, при чему су издвојене и карактеристичне судске одлуке у вези са тим, које су разврстане по областима.

Драган У. Калаба,
заменик ВЈТ у Чачку у пензији

Незамислив је живот савременог човека без постојања јавног саобраћаја, који има општедруштвени значај. Природа саобраћаја је опасна јер настају последице по живот и здравље људи, као и по имовину. Због наведеног кривичноправна заштита такве делатности је нужна.

Кривично дело угрожавања јавног саобраћаја предвиђено је у чл. 289. Кривичног законика („Сл. гласник РС” 85/05... бр. 35/19), а припада поглављу XXVI под називом: „Кривична дела против безбедности јавног саобраћаја”. Предмет овог рада је наведено кривично дело, предвиђено у ст. 1. и 3. наведеног члана, с обзиром на његову најчешћу применљивост.

Основни облик кривичног дела угрожавања јавног саобраћаја, предвиђен у чл. 289. ст. 1. КЗ, гласи: „Учесник у саобраћају на путевима који се не придржава саобраћајних прописа и тиме тако угрози јавни саобраћај да доведе у опасност живот или тело људи или имовину већег обима, па услед тога код другог наступи лака телесна повреда или проузрокује имовинску штету која прелази износ од 200.000,00 динара, казниће се...”.

Елементи основног облика кривичног дела јесу:

- својство учиниоца кривичног дела,
- постојање саобраћаја,
- место извршења кривичног дела,
- непридржавање саобраћајних прописа,

■ угрожавања јавног саобраћаја довођењем у опасност живота или тела људи или имовине већег обима – последица дела, и

■ постојање објективних услова инкриминације – наступање код другог лаке телесне повреде или се проузрокује имовинска штета која прелази одређени новчани износ.

У питању је кривично дело са бланкетном диспозицијом, што значи да се утврђује постојање кривичног дела угрожавања јавног саобраћаја применом прописа који су садржани у Закону о безбедности саобраћаја на путевима („Сл. гласник РС” 41/09... 128/20). Ради потпуног разумевања наведених елемената кривичног дела угрожавања јавног саобраћаја, као и суштине кривичног дела, нужно је цитирати следеће основне одредбе наведеног закона:

Члан 1: „Овим законом уређује се систем безбедности саобраћаја на путевима, управљање безбедношћу саобраћаја, правила саобраћаја, понашање учесника у саобраћају...”.

Члан 7, под називом „Изрази употребљени у овом закону имају следеће значење”, гласи:

■ у тачки 1): „Саобраћај је кретање возила и лица на путевима, чије понашање је уређено у циљу његовог безбедног и несметаног одвијања.”

■ у тачки 2): „Пут је изграђена, односно уређена површина коју као саобраћајну површину могу да користе сви или одређени учесници у саобраћају, под условима одређеним Законом и другим прописима.”

■ у тачки 3): „Јавни пут је пут од општег значаја који могу да под једнаким условима користе сви или одређени учесници у саобраћају и који је надлежни орган прогласио као такав.”

Случај 3.

Када се води кривични поступак против окривљеног због кривичног дела угрожавања јавног саобраћаја јер је управљао возилом под утицајем алкохола, тада се мора у изреци пресуде, а такође и у образложењу утврдити постојање узрочног односа између стања алкохолисаности окривљеног и наступеле последице.

(Решење Окружног суда у Чачку Кж 631/08 од 13. октобра 2008)

Случај 4.

Суд је овлашћен да мења облик непрописне вожње, означен у оптужном акту, и да тиме не повреди објективни идентитет дела из оптужбе, ако уместо опште одредбе о непрописној вожњи нађе да се ради о повреди посебне норме.

(Пресуда Апелационог суда у Новом Саду Кж 229/12 од 23. маја 2012)

Случај 5.

Изрека пресуде је неразумљива када је окривљени оглашен кривим због кривичног дела угрожавања јавног саобраћаја из чл. 195. ст. 3. КЗ јер је поступио противно одредби чл. 30. ст. 1. и чл. 45. Закона о основама безбедности саобраћаја на путевима тако што је пропустио да обрати пажњу на пешака малолетно лице које је прелазило преко пешачког прелаза, да би се затим назначило „односно започело прелажење коловоза”.

(Пресуда Окружног суда у Чачку Кж 94/03 од 23. априла 2003)

Случај 6.

Ако је окривљени оглашен кривим због извршења кривичног дела угрожавања јавног саобраћаја и да је поступио супротно одредби чл. 30. ст. 1. Закона о основама безбедности

саобраћаја на путевима када пешак прелази коловоз ван пешачког прелаза, тада несумњивим доказима, нарочито вештачењем од стране вештака саобраћајне струке, треба утврдити место контакта окривљеног и пешака.

(Решење Окружног суда у Чачку Кж 381/03 од 7. новембра 2003)

Случај 7.

Кривично дело угрожавање јавног саобраћаја из чл. 195. ст. 3. у вези са ст. 1. КЗ може да се изврши само из нехата, па у тој ситуацији када изрека пресуде не садржи облик нехата, иста је неразумљива и учињена је битна повреда одредаба кривичног поступка.

(Решење Окружног суда у Чачку Кж 455/03 од 28. јануара 2004)

Случај 8.

Када се води кривични поступак против окривљеног због кривичног дела угрожавања јавног саобраћаја из чл. 289. ст. 1. КЗ јер је управљао возилом под дејством алкохола, тада се мора у изреци пресуде, а такође и у образложењу утврдити постојање узрочног односа између стања алкохолисаности окривљеног и наступеле последице.

(Решење Окружног суда у Чачку Кж 631/08 од 13. октобра 2008)

Случај 9.

Када је окривљени оглашен кривим да је аутобусом, као учесник у саобраћају, угрозио јавни саобраћај, што је квалификовано као дело из чл. 195. ст. 1. КЗРС, оптужба неће бити прекорачена ако се такво поступање окривљеног квалификује као кривично дело из чл. 195. ст. 2. КЗРС.

(Пресуда Окружног суда у Београду Кж 2014/99)

ИНГ-ПРО ВЕБИНАРИ У ЈАНУАРУ

Недоумице у примени Закона о архивској грађи и архивској делатности – 11. 1. 2022. године

Више информација на страни 102.

Веб-серијал „ПРЕГЛЕД СУДСКЕ ПРАКСЕ”

Осми део: *Трошкови у прекршајном поступку* – 17. 1. 2022. године

Више информација на страни 103.

Имате питање? Имамо одговор!

У овој рубрики дајемо одговоре на нека од питања која сте упутили нашем часопису. Подсећамо да право на постављање питања и добијање одговора имају искључиво претплатници на наш часопис.

РАДНО ПРАВО

Привремена спреченост за рад директора школе

П: У случају привремене спречености за рад – боловања директора школе, ко доноси решење о привременој спречености за рад – да ли Школски одбор у складу са чланом 119. Закона о основама система образовања и васпитања и у којој форми?

О: Чланом 119. ст. 1. т. 9) Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС” бр. 88/2017, 27/2018, 10/2019 и 6/2020) утврђено је да „орган управљања установе одлучује о правима и обавезама директора установе”. Актом установе утврђује се начин регулисања права и обавеза директора.

Школски одбор на основу извештаја надлежне службе медицине рада доноси решење о привременој спречености за рад директора установе по основу болести. То је посебно важно због тога што треба одредити његовог заменика у складу са чланом 126. ст. 5. Закона, којим је регулисано да „у случају привремене одсутности или спречености директора да обавља дужност, замењује га наставник, васпитач или стручни сарадник у установи на основу овлашћења директора, односно органа управљања, у складу са законом.”

Упућивање запосленог на лекарски преглед

П: С обзиром на то да је послодавац у обавези да своје запослене упућује на лекарски преглед, конкретан случај виђушкариски, како

да се утврдила радна способност, да ли је у обавези и да запосленом организује превоз до клинике у којој ће се обавити преглед и да ли је могуће да преглед буде обављен ван радног времена, тј. као прековремени рад, који ће бити плаћен?

О: Сходно одредбама Закона о здравственој заштити („Сл. гласник РС” бр. 25/2019 – даље: Закон), члан 14. став 1, послодавац организује и обезбеђује из својих средстава здравствену заштиту запослених ради стварања услова за здравствено одговорно понашање и заштиту здравља на радном месту запосленог, која обухвата нарочито лекарске прегледе ради утврђивања способности за рад по налогу послодавца. Дакле, запослени не треба да буду оптерећени трошковима у вези са предузимањем мера заштите здравља на раду, што је такође наведено и у члану 10. Закона о безбедности и здрављу на раду, који гласи да је послодавац дужан да обезбеди да спровођење мера безбедности и здравља на раду не проузрокује финансијске обавезе за запосленог и не утиче на њихов материјални и социјални положај стечен на раду и у вези са радом.

У пракси се појавило питање да ли издаци за лекарске прегледе запослених имају карактер зараде тих запослених или само трошкова њихових послодаваца, као и пореског третмана тих издатака. Међутим, будући да средства за здравствену заштиту обезбеђује послодавац из својих средстава и да та давања послодавац плаћа за све запослене директно на рачун здравствене установе која пружа услуге, наведена давања не чине зараду запослених, већ представљају давање које представља издатак за послодавца.

да садрже и део који се односи на остваривање и унапређење родне равноправности, који нарочито садржи:

- кратку оцену стања у вези са положајем жена и мушкараца код послодавца, укључујући и године старости;
- списак посебних мера;
- разлоге за одређивање посебних мера и циљеве који се њима постижу;
- почетак примене, начин спровођења и контроле и престанак спровођења посебних мера.

Дакле, наведене одредбе по закону треба да уградите у ваше планове пословања за 2022. годину. За примену тих законских одредби није предвиђено доношење посебног подзаконског акта, већ ће он бити донесен за извештавање о спровођењу мера на крају 2022. године. До тада ће свакако бити донет предвиђен подзаконски акт.

Према осталим одредбама у члану 16. Закона о родној равноправности:

- послодавци чији планови или програми нису јавно доступни дужни су да о доношењу плана или програма обавесте министарство надлежно за област људских права, која се односе на равноправност полова и питања у вези са родном равноправношћу (даље: Министарство), као и да уз обавештење доставе извод из плана, односно програма у делу који се односи на остваривање и унапређење родне равноправности, и то најкасније у року од петнаест дана од дана њиховог доношења;
- послодавци чији су планови или програми јавно доступни дужни су да Министарству доставе обавештење о гласилу или интернет страници на којој је план или програм објављен у року од петнаест дана од дана доношења.

ЗАКОН О ЕКСПРОПРИЈАЦИЈИ

Накнада за експроприсану непокретност

П: Уколико је у њој ујку за одређивање накнаде за експроприсану непокретност непокретност за коју се одређује накнада по врсти земљишта – земљиште у грађевинском подручју, а по култури – жива према подацима из службене евиденције РГЗ, да ли би се у том

случају примењивала правила о одређивању накнаде за пољопривредно или грађевинско земљиште?

О: У конкретном случају одређивала би се накнада за грађевинско земљиште зато што је планским актом оно проглашено грађевинским земљиштем. Дакле, од тог тренутка потпада под режим грађевинског земљишта. То што је законодавац предвидео могућност да такво земљиште до привођења намени може да се користи као пољопривредно, не мења његов правни статус, односно режим под који потпада.

ОЗАКОЊЕЊЕ

Повлачење сагласности сувласника

П: Да ли и на који начин може да се њовуче једном датом сагласношћу сувласника на парцели у њој ујку озакоњења, њи чему је истом датом њред надлежним органом?

О: Осим оног што је регулисано у члану 10. став. 6 Закона о поступку озакоњења објекта, тај закон нема друге одредбе којима се уређује питање сагласности сувласника на парцели, па тако ни питање повлачења те сагласности. Имајући у виду саму природу давања сагласности сувласника, која у датом поступку има улогу доказивања постојања одговарајућег права власника већ изграђеног објекта који је предмет поступка, тешко је замислити како би та сагласност могла да се повуче и шта би био циљ те радње. Сагласност сувласника на парцели у неком судском или управном поступку има правну природу материјалноправне изјаве воље, односно радње која утиче на настанак, промену или престанак неког материјалноправног односа. Исто је и у поступку озакоњења, у ком се примењују одредбе ЗУП-а. Побивање материјалноправних изјава воље је могуће, и то у судском поступку – тужбом. Разлози за побивање могу да буду апсолутне сметње (повреда неке императивне законске норме, недозвољеност располагања, изигравање закона, повреда јавног поретка, морала и др.), као и релативне сметње – мане воље (принуда, превара, заблуда).

Осим тога што се људска свест развијала и усложњавала развојем језика, унапређујући могућности споразумевања међу људима, развијала се и читава људска заједница, што је рађало потребу за увођењем реда у свакодневни живот на свима прихватљив, функционалан и разумљив начин. Тај ред постигао се устројавањем правила, односно закона, а закони свеукупно чине правни систем једне државе. Циљ ове рубрике је да укаже на то како језик и његове особености утичу на формулисање и касније тумачење законских норми, као и каква је улога вештачења заснованих на језику у истражним и судским процесима.

Форензичка фонетика и фонологија

У уводном тексту о форензичкој фонетици представимо домете и могућности форензичке фонетике, као и основне методе и технике којима се служи у истражним и предистражним поступцима.

Гласовни отисак

Претходних годину дана у текстовима у овој рубрици представљене су методе и технике форензичке лингвистике, уз само узгредно помињање и неких посебних дисциплина унутар ње. Корпус знања којим располаже један лингвиста форензичар изузетно је обиман, а сама анализа писаног или усменог трага починиоца неког кривичног дела захтева изузетну концентрацију и детаљно познавање језика којим се починилац служи. Осим вештачења потписа, писаних, електронских и усмених порука, опроштајних писама, рекламних слогана и сл., посебне гране форензичке лингвистике специјализовале су се за одређене сегменте таквих „отисака”. Наиме, као што је отисак прста одавно препознат и усвојен метод идентификовања починилаца кривичних дела, тако постоји, како је у тексту објављеном у броју 98 „Лега артиса”, и лингвистички отисак, који подразумева боју гласа, интонацију или начин изговора, као и одабир речи и сложеност изражавања, на основу чега стручњаци могу да израде профил осумњиченог и сузе истрагу, помажући тако истражним органима у проналажењу починиоца. Наведени термин сковао је Џон Олсон, директор Института за форензичку лингвистику у Великој Британији и водећи светски експерт у наведеној области, чије су студије основ сваког проу-

чавања и учења о форензичкој лингвистици ма где у свету.

Поред бројних семантичких и морфосинтаксичких анализа писаних трагова, које су приказане у претходним текстовима, веома је значајна и анализа говора починилаца или осумњичених, односно одлика њиховог гласа на основу којих се разликују од свих других јединки. Често су веома важни докази у истражном поступку управо снимци разговора или посредни искази сведока који су присуствовали неком догађају и чули одређени глас, који и те како могу да утичу на ток суђења и исход поступка. Међутим, као и код писаног трага, и у усменој комуникацији потребно је утврдити аутентичност снимка, али и гласа, тј. ко је засигурно или са високим степеном сигурности говорник. При томе стручњак задужен за форензичку анализу мора да узме у обзир разне околности у којима је нешто изречено, тј. спољне околности које утичу на квалитет гласа и могућности да се утврди коме тај глас припада. Дисциплина која, како је дефинисао Џон Олсон, представља „употребу фонетских техника првенствено у анализи гласа примењеног на кривичне истраге”¹, што укључује техничке поређења гласа, препознавање гласа, транскрипцију говорног језика, укључујући транскрипцију спорних исказа, побољшање говорног сигнала и аутентификацију снимака, назива се форензичка фонетика. Дакле, добар фо-

може да се заснива пресуда, па самим тим није морало да буде донето решење о његовом издвајању из списка предмета.

У другом случају, како је наведено у **Пресуди Врховног касационог суда Кзз. 746/19 од 5. 9. 2019. године**, кривично дело угрожавање сигурности из члана 138. став 1. КЗ чини онај ко угрози сигурност неког лица претњом да ће напасти на живот или тело тог лица и њему блиског лица, а квалификовани облик овог дела постоји када је дело учињено према више лица или ако је дело изазвало узнемиреност грађана или друге тешке последице. У овом случају, по оцени Врховног касационог суда, из чињеничног описа радње извршења окривљене, датог у изреци првостепеног решења, произлазе све чињенице и околности које чине објективна обележја кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. КЗ. Наиме, у конкретном случају радња извршења противправног дела састоји се у квалификованој претњи окривљене да ће напасти на живот и тело, упућене оштећеној, чиме је проузроковала забрањену последицу која се огледа у стварању осећаја личне несигурности, страха и узнемирености код оштећене. Осим тога, бранилац је истакао да оштећена за своје тврдње да је окривљена звала телефоном нема никакав доказ и да суд изјаву оштећене није могао да прихвати у ситуацији када окривљена није признала да је разговарала са оштећеном и **када није извршено препознавање лица на основу његовог гласа** у смислу члана 90. став 3. ЗКП. Уз све то, окривљена је у време предузимања наведене радње услед постојања душевне болести била неурачунљива, односно није могла да схвати значај свог дела и да управља својим поступцима. Из изнетих разлога Врховни касациони суд је захтев браниоца окривљене у делу у којем се указује на повреду Кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП оценио као неоснован. Уз то, како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац, сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5. ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења ванредног правног лека због погрешно и непотпуно утврђеног

чињеничног стања у правноснажној пресуди нити због повреда одредби из члана 15. и члана 460. ЗКП, то је захтев за заштиту законитости браниоца окривљене у овом делу оцењен као недозвољен.

Закључак

Приказани случајеви из домаће судске праксе показују да стручњаци и установе у Републици Србији још морају много да раде и напредују како би пошли укорак са међународним установама које се баве фонетским и акустичким анализама. Није довољно само укључити доказне радње препознавања од стране сведока или анализу гласовних порука, већ то учинити користећи се потребним широким знањем, савременим средствима и напредним методама. Тиме се постиже поузданост резултата и поткрепљеност доказа научним техникама, а смањује могућност да погрешна особа буде осумњичена и касније осуђена за кривично дело које није починила.

Ендноте

- ¹ „Forensic Linguistics“, John Olsson, Continuum International Publishing Group London 2008, стр. 156.
- ² „Граматика српског језика – уџбеник за I, II, III I IV разред средње школе“, друго, прерађено издање, Живојин Станојчић и Љубомир Поповић, Завод за уџбенике и наставна средства Београд 1992, стр. 27.
- ³ „Увод у општу лингвистику“, Ранко Бугарски, Чигоја штампа Београд 2009, стр. 115.
- ⁴ „Граматика српског језика – уџбеник за I, II, III I IV разред средње школе“, друго, прерађено издање, Живојин Станојчић и Љубомир Поповић, Завод за уџбенике и наставна средства Београд 1992, стр. 35.
- ⁵ „Увод у општу лингвистику“, Ранко Бугарски, Чигоја штампа Београд 2009, стр. 125.
- ⁶ „Идентификација говорника у форензичкој акустици и фонетици“, Катарина Минарик, дипломски рад на Свеучилишту у Загребу, едукацијско-рехабилитацијском факултету 2017, стр. 16.
- ⁷ „Увод у општу лингвистику“, Ранко Бугарски, Чигоја штампа Београд 2009, стр. 118.
- ⁸ „Forensic Linguistics“, John Olsson, Continuum International Publishing Group London 2008, стр. 186.
- ⁹ „Увод у општу лингвистику“, Ранко Бугарски, Чигоја штампа Београд 2009, стр. 145.
- ¹⁰ Статистички подаци о случају преузети са сајта: <https://www.fbi.gov/history/famous-cases/lindbergh-kidnapping>
- ¹¹ „An Introduction to Forensic Linguistics – Language in Evidence“, Malcolm Coulthard and Alison Johnson, Routledge Milton Park, Abingdon, Oxon 2007, стр. 153.
- ¹² <https://easychair.org/cfp/IAFPA2021>
- ¹³ <http://forenzikamontenegrina.blogspot.com/2010/11/forenzika-u-evropi.html>

Приредила: **Милица Радованчев**, лектор

Закони који регулишу односе унутар људске заједнице, која би требало да буде по мери сваког појединца, тичу се различитих сегмената свакодневног живота. Међу тим сегментима посебну улогу у очувању и усавршавању људске цивилизације имају изванредна дела људског духа по којима би се требало равнати, као што из оних негативних треба учити. У новој рубрици „Поводом...” бавићемо се баш тиме – значајним датумима, историјским преокретима, заслужним личностима и пресудним документима, као и њиховим утицајем на измене и усавршавање прописа.

Поводом обичаја даривања у време празника

Када бисмо знали колика је моћ дарежљивости, не бисмо појели ниједан оброк а да га с неким не поделимо – Буда

Људска потреба да оно што има подели с другима подстакла нас је да подробније размотримо порекло и историју даривања поклона у време празника, али и иначе, као и законске прописе којима су посебни облици даривања регулисани.

Значење поклона

Како се приближавају празници које обележава велики део светског становништва, потрага за жарко жељеним поклонима се убрзава. Чини се да је и веровање у Деда Мраза поткрепљено урођеном човечјом потребом да буде изненађен пажљиво изабраним поклоном, а још више да ужива у погледу на срећно лице ближњег којем је изабрао прави поклон. Чланови породице, љубавници, пријатељи и колеге осећају чак и притисак због жеље да неће изабрати добро и да ће поклон бити враћен или замењен за други, или једноставно никада искоришћен. Социолози, антрополози, психолози и други научници одавно покушавају да одговоре на разна питања везана за поклањање – да ли је човеку то генетски предодређено, тј. да ли смо као врста еволуцијом развили склоност ка давању јер то доноси предност у преживљавању, зашто и како бирамо људе којима ћемо поклањати, зашто се у време празника поклања више, шта поклон значи (љубав, пажњу, разметање или освету) и који је његов циљ (придобивање, показивање сопствених осећања, улагивање, поткупљивање или нешто томе слично), ко-

лико је и зашто важно како се поклон презентује. Крајности су, наравно, присутне – од онога који нештедимице дели све што има, па и сопствене мисли и осећања – до онога који згрће стално у страху да ће му неко нешто отети, оличеног у домаћој књижевности у Стеријином Кир Јањи, а у светској у Молијеровом Харпагону. Једина непобитна чињеница у свему томе је да је улога поклањања увек психосоцијална и неизоставно подразумева друштвене међуљудске односе.

Неке психолошке студије откриле су ген задужен за поклањање, као и да дарежљивост доприноси личној срећи и задовољству, али и стварању социјалних веза, док су антрополошке и археолошке студије показале да је размена поклона, условно речено, стара колико и људски род¹. Ако има икакве сумње да такво понашање изазива биохемијске реакције, намеће се питање да ли је реч о биолошки детерминисаном понашању. Серија студија показала је да веће задовољство, па чак и већу психолошку добит доноси давање него примање поклона, што је феномен назван **хедонистички парадокс**, а огледа се у томе да *homo economicus* до среће долази не тиме што граби за себе већ дајући блиским

Ендноте

- ¹ <https://mindreadingsblog.wordpress.com/2013/01/01/poklanjanje-radost-ili-bezumlje/>
- ² Ибид.
- ³ Ибид.
- ⁴ <https://www.yoair.com/bs/blog/anthropology-of-gift-giving-and-its-cultural-implications/>
- ⁵ <https://www.inthebook.com/en-us/blog/history-of-gift-giving/>
- ⁶ <https://www.curioushistory.com/the-origins-and-history-of-gift-giving/>
- ⁷ <https://thegiftcollective.com/blog/a-short-history-of-gift-giving>
- ⁸ <https://en.unesco.org/courier/2008-5/feria-anual-presagios>
- ⁹ Ибид.
- ¹⁰ <https://www.inthebook.com/en-us/blog/history-of-gift-giving/>
- ¹¹ Ибид.
- ¹² Ибид.
- ¹³ Ибид.
- ¹⁴ <https://en.unesco.org/courier/2008-5/feria-anual-presagios>
- ¹⁵ <https://www.cntraveler.com/stories/2011-03-15/etiquette-101-what-gives>
- ¹⁶ Ибид.
- ¹⁷ Ибид.
- ¹⁸ Ибид.
- ¹⁹ Ибид.
- ²⁰ <https://www.istorijskizabavnik.rs/blog/novogodisnji-pokloni-nekada>
- ²¹ <https://www.yoair.com/bs/blog/anthropology-of-gift-giving-and-its-cultural-implications/>
- ²² „Закључење и престанак уговора о поклону”, докторска дисертација, Михајло С. Цветковић, Правни факултет Универзита у Нишу 2015, стр. 20.
- ²³ Ибид.
- ²⁴ Ибид.
- ²⁵ Ибид.
- ²⁶ Ибид.

ИНГ-ПРО ВЕБИНАР У ЈАНУАРУ

Недоумице у њримени Закона о архивској грађи и архивској делатности

Датум одржавања: **11. јануар 2022. године**

Вебинар ће пре свега бити посвећен питањима и дилемама које имају ствараоци и имаоци архивске грађе и документарног материјала у вези са применом Закона о архивској грађи и архивској делатности, и то:

- одређивању обвезника примене закона;
- обавезама које ствараоци и имаоци архивске грађе и документарног материјала имају у складу са законом и подзаконским актима;
- условима које ствараоци и имаоци архивске грађе и документарног материјала морају да испуњавају у погледу чувања и архивирања папирне и електронске документације;
- одређивању рокова чувања документације и смерницама за израду листе категорија архивске грађе и документарног материјала, са роковима чувања;
- другим питањима/дилемама.

Предавач: **Петар Мијатовић**, адвокат из Београда

Линк за ѡремијерни ѡриказ вебинара биће дослужан на Инфо-ѡанелу у оквиру издања Пројиси.неѡи, а рејризни ѡриказ вебинара моћуће је ѡѡледаѡи у издању Пројиси.неѡи, у делу ѡод називом „Коменѡари”, у ѡруѡи „ИНГ-ПРО вебинари”.

Календар важења њравних акаџа

Прописи који одложено престају да важе или чија одложена примена почиње у наредном периоду

Пропис	Службени гласник	Датум примене
Закон о потврђивању Уговора о социјалној сигурности између Владе Републике Србије и Владе Квебека	„Сл. гласник РС – Међународни уговори” бр. 9/2021	Уговор ступа на снагу 1. 2. 2022.
Закон о потврђивању Амандмана на Монреалски протокол о супстанцама које оштећују озонски омотач	„Сл. гласник РС – Међународни уговори” бр. 17/2021	Амандман ступа на снагу 6. 1. 2022.
Правилник о изменама Правилника о бродским исправама и књигама	„Сл. гласник РС” бр. 145/2020	примењује се од 18. 1. 2022.

Веб-серијал „ПРЕГЛЕД СУДСКЕ ПРАКСЕ”

Осми гео: Трошкови у њрекршајном њосџујуку

Датум одржавања: 17. јануар 2022. године

У осмој епизоди серијала „Преглед судске праксе” имамо прилику да се за мање од 60 минута упознамо са чак тридесет једним релевантним исечком одлука Прекршајних апелационих судова и Врховног суда Србије које се односе на трошкове поступка. Трошкови поступка су тема која занима вероватно све сегменте правосуђа и адвокатуре, па није потребно посебно истицати њен значај и свеprisутно интересовање за дату материју. Приликом прикупљања одлука **судија Прекршајног апелационог суда у Београду Весна Адамовић Скадрић** настојала је да колегама предочи што више различитих ситуација и да на тај начин отклони многе дилеме.

Линк за ѡремијерни ѡриказ вебинара биће досџујан на Инфо-ѡанелу у оквиру издања Пројиси.неџ, а рејризни ѡриказ вебинара мојуће је ѡѡледаџи у издању Пројиси.неџ, у делу ѡод називом „Коменџари”, у ѡруђи „ИНГ-ПРО вебинари”.

Прејлед пројиса...

ИЗДАЈАМО ЗНАЧАЈНЕ ПРОПИСЕ КОЈИ СУ ДОНЕТИ ИЗМЕЂУ ДВА БРОЈА...

ПРОМЕНА УСТАВА, РЕФЕРЕНДУМ

- Закон о референдуму и народној иницијативи („Сл. гласник РС” бр. 111/2021 од 25. 11. 2021)
- Одлука о расписивању републичког референдума ради потврђивања Акта о промени Устава Републике Србије са текстом Акта о промени Устава Републике Србије („Сл. гласник РС” бр. 115/2021 од 30. 11. 2021)
- Уставни закон за спровођење Акта о промени Устава Републике Србије („Сл. гласник РС” бр. 115/2021 од 30. 11. 2021)
- Роковник за вршење радњи у поступку спровођења републичког референдума ради потврђивања Акта о промени Устава Републике Србије, расписаног за 16. јануар 2022. године („Сл. гласник РС” бр. 117/2021 од 3. 12. 2021)
- Одлука о утврђивању текста Информације о Акту о промени Устава Републике Србије („Сл. гласник РС” бр. 117/2021 од 3. 12. 2021)
- Закон о изменама Закона о референдуму и народној иницијативи („Сл. гласник РС” бр. 119/2021 од 10. 12. 2021)

РАДНИ ОДНОСИ, БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ

- Закон о изменама и допунама Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Сл. гласник РС” бр. 114/2021 од 30. 11. 2021)
- Закон о изменама Закона о запосленима у јавним службама („Сл. гласник РС” бр. 123/2021 од 15. 12. 2021)
- Закон о изменама Закона о систему плата запослених у јавном сектору („Сл. гласник РС” бр. 123/2021 од 15. 12. 2021)
- Закон о изменама Закона о платама запослених у јавним агенцијама и другим организацијама које је основала Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе („Сл. гласник РС” бр. 123/2021 од 15. 12. 2021)

- Закон о изменама Закона о платама службеника и намештеника у органима аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе („Сл. гласник РС” бр. 123/2021 од 15. 12. 2021)

СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

- Уредба о условима, висини, обухвату корисника пензија и динамици исплате новчаног износа као увећања уз пензију („Сл. гласник РС” бр. 125/2021 од 17. 12. 2021)
- Закон о правима корисника услуга привременог смештаја у социјалној заштити („Сл. гласник РС” бр. 126/2021 од 23. 12. 2021)
- Износ најниже месечне основице доприноса за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС” бр. 127/2021 од 24. 12. 2021)
- Износ најниже месечне основице доприноса за обавезно социјално осигурање за осигуранике из чл. 25, 26. и 27. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање за 2022. годину („Сл. гласник РС” бр. 127/2021 од 24. 12. 2021)
- Износ највише месечне основице доприноса за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС” бр. 127/2021 од 24. 12. 2021)
- Износ највише годишње основице доприноса за обавезно социјално осигурање за 2022. годину („Сл. гласник РС” бр. 127/2021 од 24. 12. 2021)

ЗДРАВСТВО

- Одлука Уставног суда РС број IУз-223/2018 којом се утврђује да одредбе члана 23. Закона о пресађивању људских органа („Службени гласник РС” број 57/18) нису у сагласности са Уставом („Сл. гласник РС” бр. 111/2021 од 25. 11. 2021)
- Одлука Уставног суда РС број IУз-69/2020 којом се утврђује да одредбе члана 28. Закона о људским ћелијама и ткивима („Службени гласник РС” број 57/18) нису у сагласности са Уставом („Сл. гласник РС” бр. 111/2021 од 25. 11. 2021)

Прејлед њројиса...

- Уредба о измени Уредбе о ограничењу висине цена основних животних намирница („Сл. гласник РС” бр. 116/2021 од 2. 12. 2021)
- Уредба о измени Уредбе о ограничењу висине цена основних животних намирница („Сл. гласник РС” бр. 119/2021 од 10. 12. 2021)

ЕНЕРГЕТИКА, ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ

- Правилник о факторима конверзије финалне енергије у примарну и факторима емисије угљен-диоксида („Сл. гласник РС” бр. 111/2021 од 25. 11. 2021)
- Уредба о тржишној премији и фид-ин тарифи („Сл. гласник РС” бр. 112/2021 од 26. 11. 2021)
- Уредба о моделу уговора о тржишној премији („Сл. гласник РС” бр. 112/2021 од 26. 11. 2021)

ДРУГЕ ОБЛАСТИ

- Закон о изменама и допунама Закона о патентима („Сл. гласник РС” бр. 123/2021 од 15. 12. 2021)
- Правилник о државним жиговима за предмете од драгоцених метала („Сл. гласник РС” бр. 114/2021 од 30. 11. 2021)
- Правилник о утврђивању Плана издавања пригодних поштанских марака и мотива редовних издања поштанских марака („Сл. гласник РС” бр. 125/2021 од 17. 12. 2021)
- Правилник о измени Правилника о Регистру хемикалија („Сл. гласник РС” бр. 126/2021 од 23. 12. 2021)
- Динарска вредност европских прагова („Сл. гласник РС” бр. 127/2021 од 24. 12. 2021)

... донећих између два броја

С НАМА НЕМА ЛУТАЊА!

ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ.НЕТ
ЕЛЕКТРОНСКО ПРАВНО ИЗДАЊЕ

Пословни саветник – штампани часопис: САВЕТОДАВНИ ЧАСОПИС ИЗ ОБЛАСТИ ФИНАНСИЈА

